

Ze vsa leta je področje vzgoje in izobraževanja v središču razprav vse naše javnosti. Našim občanom je dobro znano, kako velike so potrebe v šišenski občini. Vsi smo se trudili, da bi namenili iz občinskega proračuna in s prispevki delovnih organizacij kar največ sredstev za vzgojno varstvene in šolske ustanove. Vendar kljub velikim vlaganjem v gradnjo šolskih objektov in vzgojnih varstvenih zavodov ne dohitevamo hitrega razvoja stanovanjske izgradnje in z njo povezanega doseljevanja prebivalstva.

Sicer pa nima težav pri financiranju vzgoje in izobraževanja samo naša občina. Živahne razprave o zakonu o izobraževalnih skupnostih in o financiranju vzgoje in izobraževanja so pokazala, koliko problemov se je nakopičilo v zadnjih letih. Sedaj je zakon tu in s tem novi sistem urejanja finančnih, pa tudi vsebinskih problemov vzgoje in izobraževanja.

Značilnost novega sistema s finančne plati je predvsem v tem, da določa zakon samostojne viře financiranja vzgoje in izobraževanja. Dosedanjí naćin je bil namreć tak, da smo šele tedaj, ko so bila za splošne družbene zadeve sredstva že zbrana v občinski blagajni, odloćali, kolik del bo namenjen za vzgojo in izobraževanja. Vsekakor je financiranje na podlagi samostojnih virov stabilnejše, seveda, če ti viri zadošćajo. Sedanje potrebe pa so mnogo večje. Zato bo treba iskati sredstva še drugje. Zakon določa poleg rednih tudi dodatne viře. Omení bi le dva najvažnejša: občinski proraćun ćeprav bo ta zmanjšan prav zaradi stalnih, namensko izdvojenih sredstev za vzgojo in izobraževanje) in prispevek delovnih organizacij. Ta dva dodatna vira sta še posebej važna, ker mora občina po zakonu obvezno sofinancirati vse srednje šolstvo, tudi strokovno. Kronićeno pomanjkanje sredstev za te šole pa nam je vsem dobro znano. Zakon tudi določa, da prispeva k financiranju vzgoje in izobraževanja republiški proraćun (republiška izobraževalna skupnost). Vendar bo le-ta nastopila v svoji invencijski vlogi le tam, kjer kljub vsem izkorišćenim dodatnim virom ne bodo zbrali dovolj sredstev.

Po vsem tem zakon o izobraževalnih skupnostih in o financiranju vzgoje in izobraževanja tudi v Šiški ne bo avtomatično rešil vprašanja financiranja tega področja, ampak bodo še precej časa potrebni skupni napor občinske skupščine, gospodarskih organizacij in drugih. Važno bo, kolikšne stopnje prispevkov za financiranje vzgoje in izobraževanja (stalni viri) bo določila občinska skupščina in koliko sredstev bo lahko še poleg tega namenila iz občinskega proračuna. Po grobih izračunih bi s predvidenimi stopnjami prispevkov pokrili potrebe za osnovno dejavnost vseh šol in vzgojno varstvenih zavodov v občini, in sicer v višini, kakor je bila planirana v začetku leta. Sedva pa so potrebe pri celotnem financiranju vzgoje in izobraževanja mnogo večje. Veliko olajšanje bi pomenilo sprejetje 1 % prispevka za šolstvo, ki bi ga obvezno odvajale gospodarske organizacije namesto tega, da bi še nadalje zbiral ta sredstva na podlagi zavesti delovnih ljudi v vsaki organizaciji. Menim, da bi tudi v naši občini gospodarske organizacije raje videle, da bi bile glede tega v enakopravnem položaju.

Zakon o izobraževalnih skupnostih in o financiranju vzgoje in izobraževanja omogoča, da se lahko občine kjerkoli povežejo med seboj v večjo temeljno izobraževalno skupnost z namenom, da skupno vodijo financiranje in enotno politiko vzgoje in izobraževanja. Brez dvoma je področje petih ljubljanskih občin območje, na katerem je treba zadeve vzgoje in izobraževanja reševati skupno. Svet za vzgojo in izobraževanje naše občine je že večkrat opozarjal na škodljivost neenotne politike na tem področju.

Ljubljani. Neenake finančne možnosti občin v preteklih letih, neenakomerna stanovanjska izgradnja in neenakomeren dotok prebivalstva v različne mestne predele so poleg številnih drugih vzrokov povzročile v Ljubljani velike razlike v standardu, ki ga je dosegla posamezna občina na področju vzgoje in izobraževanja. Vsem nam so znane razlike med zaostrenim položajem glede šolskih kapacitet v naši občini in skoraj idealnim položajem v občini Ljubljana-Center, in to kljub temu, da gradimo v naši občini vsako leto novo šolo. V občini Ljubljana-Center letos šole že prosijo za otroke iz drugih občin, ker bodo sicer morale oddelke zapirati. Znanе so nam dalje razlike med ljubljanskimi občinami v možnostih, ki jih le-te imajo za organiziranje varstva otrok v šolah, v vzgojno varstvenih ustanovah, za financiranje šolskih malic, šole v naravi, za opremo šol z učili itd. Prišli smo tako daleč, da so v Ljubljani pogoji za vzgojo in šolanje zelo različni.

Posebej je treba omeniti precejšnje, neupravičene razlike med občinami v osebnih dohodkih prosvetnih delavcev. čeprav opravljajo le-ti delo po enotnih učnih načrtih z mladino na skupnem mestnem področju. Razlike v osebnih dohodkih ne temeljijo na različni kvaliteti opravljenega dela, kar bi bilo pravilno, ampak izvirajo iz že prej omenjenih različnih finančnih možnosti posameznih občin in različnega vrednotenja vzgojnega in prosvetnega dela po občinah.

Naša občinska skupščina je dala soglasje k ustanovitvi temeljne izobraževalne skupnosti Ljubljane. Pričakujemo, da bo ta skupnost kot samoupravni organi z razporejanjem sredstev in z drugimi sklepi vodila vsklajeno politiko vzgoje in izobraževanja na ljubljanskem področju, ki bo vplivala tudi na vsebino dela, na racionalnejše trošenje sredstev, na enotnejše, stimulatивно nagrajevanje prosvetnih delavcev in na prelivanje sredstev tja, kjer so potrebe največje, zlasti pri investicijah.

Seveda pa je pri tem treba zagotoviti, da se standard, ki so ga posamezne občine na področju vzgoje in izobraževanja že dosegle, ne zniža, ampak da se približa najrazvitejšim in se postopoma, v skladu z našo splošno nacionalno politiko vzgoje in izobraževanja razvija naprej. Tu so važni normativi oziroma merila, ki bodo zagotavljala vsklajene pogoje in kritje potreb po enotnejših izhodiščih.

Kljub eni sami temeljni ljubljanski izobraževalni skupnosti pa bodo po vsem tem še vedno potrebna nadaljnja prizadevanja posameznih občinskih skupščin za razvoj vzgoje in izobraževanja. Financiranje strokovnega in srednjega šolstva bo treba v skladu z zakonom še posebej urediti v dogovoru z občinami na širšem območju, kot ga zajema temeljna ljubljanska izobraževalna skupnost.

Hrabroslav PREMELČ

Razgovor našega sodelavca Smiljana VOLČIČA s predsednikom kluba odbor- nikov tov. Vilkom KOLARJEM

VPRAŠANJE: Kakšna naj bi bila vloga kluba odbornikov?

ODGOVOR: Klub odbornikov občinske skupščine je organizacija ali zveza odbornikov obeh zborov. Odbornikom naj bi nudil pojasnila in odgovore na številna vprašanja, s katerimi se srečujejo pri svojem delu v skupščini, z občani — volivci in drugod. Odbornik mora biti informiran o vseh dogajanjih. Ker so seje občinske skupščine delovne in je treba na njih aktivno sodelovati, je nujno, da si je sleherni odbornik popolnoma na jasnem o tem, kakšno stališče bo na seji skupščine zavzel do določenih vprašanj in problemov, ki so bodisi na dnevnem redu, bodisi pa se pojavljajo med skupščinsko razpravo. Problemov je zaradi našega dinamičnega razvoja in vedno izrazitejšega delovanja instrumentov družbenene ter gospodarske reforme vedno več tudi pri našem ožjem širšem gospodarskem in družbenem razvoju. Nastajajo težave, s katerimi se srečujejo naši delovni ljudje in njihovi samoupravni organi ter seveda tudi občinska skupščina in sleherni njen odbornik.

Če gledamo iz tega zornega kota, vidimo, da je vloga kluba odbornikov občinske skupščine vzgojna, s širokim področjem dejavnosti in odgovornimi nalogami, ki jih mora analizirati in reševati.

VPRAŠANJE: Kakšna je vsebina vzgojne dejavnosti kluba odbojnikov?

ODGOVOR: Besede „izvzgoj-
no“ ne jemljemo čisto buk-
valno, ampak kot široko pod-
ročje dejavnosti, ki naj jo
klub izvaja. Gre za to, da je
odbornik najprej seznanjen z
osnovnimi pravnimi akti ob-
činske skupščine, to je s statu-
tom, poslovniki, proračunom
in drugim. Če bo vse to poz-
nal, bo lažje delal, saj bo lažje
ostajal v mejah zakonitosti in
pravnih predpisov. To je zelo
važno. Menim, da je prav, da
smo vsem, zlasti pa novim od-
bornikom, posredovali te
pravne akte.

Naslednji problem, ki se tu pojavlja, je vprašanje, kako se znajdejo novi odborniki pri svojem delu in kakšne stike vzpostavljajo z občinsko upravo in administracijo. Ti stiki so za odbornike važni, saj morajo vedeti, kdo odgovarja za posamezna področja in kje lahko rešijo ta ali oni problem, ki so jim ga postavili volivci ali občani. To je ena stran tega vprašanja. Druga stran pa so stiki odbornika z njegovimi volivci v KS ali v delovni organizaciji. Odbornik mora imeti posluh za težnje svojih volivcev in presojati, ali so izrazito lokalistične in enostranske, ali pa so v skladu z občo politiko skupščine. Mislim, da mora odbornik gledati problematiko občine s širšega vidika in ne le iz lokalnega, kajti le tako bo lahko uspešno delal. Večkrat je namreč nemogoče vskladiti številne želje občanov ali celo posameznikov z

občimi interesi komun. Odbornik mora znati sam preso-
jati, kje je meja med občimi
interesi celotne komunice in lo-
kalnimi interesi območja, ki
ga zastopa, kaj je v dani si-
tuaciji mogoče storiti in kaj
je treba odložiti na poznejši
čas. V tem, da bomo odborni-
ke pripravili, da bodo znali
dinamično upoštevati in vskla-
jevati interese in želje, ki
se pojavljajo, s splošnimi in-
teresi in politiko občinske
skupščine, ki je del splošne
družbene politike, pa naj bi
bilo vzgojno poslanstvo kluba
odbornikov. Upam, da bomo
to z našim skupnim delom
tudi dosegli.

VPRAŠANJE: Kako si zamišljate vzgojno delo kluba?

Odgovor: Klub je skupno s predsedstvom skupščine ter družbeno političnimi organizacijami občine izdelal plan dela do konca leta. Ker je letos predvidenih mnogo sprememb v osnovah raznih dejavnosti, je nujno, da so odborniki seznanjeni s temi problemi. Le tako bodo lahko te spremembe pravilno tolmačili volivcem. Zato je klub v svoj plan vnesel naslednja osnovna vprašanja, ki jih bo obravnaval na svojih sestankih:

● gibanje našega gospodarstva v občini v drugem letu gospodarske reforme, spremembe v deviznem režimu in pristop Jugoslavije v EGS;

Letnik našega glasila obsega deset števil, zato „Javna tribuna“ v juliju in avgustu ne bo izšla. Naslednjo številko boste prejeli 5. septembra in nato redno vsakega 5. v mesecu.

Tej številki prilagamo položnice, po katerih lahko naročniki, ki tega še niso storili, poravnajo naročnino za leto 1967 v znesku 3,00 N din.

Vsem naročnikom in bralcem želimo prijeten dopust!

Uredništvo

